

– Tað er skjótt at staðfesta, at eisini í Danmark forvinna fyrirøkur milliardir uppá kríggini í miðeystri. Og tað er sjálvandi ein góð orsök til at halda gongd í kríggjunum. Men eg vil eggja fólki til at kanna tað. So fáa vit at síggja, hvørja mynd tey sjálvi finna fram til, sigur Høgni Petersen

FAKTA HØGNI PETERSEN

- 27 ár, úr Havn
- Býr í Keypmannahavn
- Hærens Basis útbúgving í 2005
- Hærens Reaktionsstyrke útbúgving í 2009
- Úts. til Helmand, Afghanistan, februar 2010
- Heimsendur juni 2010
- Líður av Posttraumatisk Stresssyndrom
- Stuðlar dagliga friðarvaktini við Christiansborg
- Fulltíðarstarv sum vicuvertur

gangi spakuliga við minuleitaranum. Hann bippar hysteriskt allatíðina, og eg veit ikki, um eg stígi á eina minnu. Tá eg komi runt um bilin síggi eg, at bæði beinini eru sprongd av við knøini. Tað eru lunsar av kjøti, blóð og klæðnapetti allastaðni.

Sjúkrahjálpararnir siga mær, hvat eg skal gera. Teir síggja, at eg eri púra sansaleysur. Mín fyrsti tanki er: Eg kann ikki gera hetta. Mín næsti tanki er: Tað noyðist eg, annars doyr hann.

Fylg pengunum

Eftir fyra mánaðir í Afghanistan kláraði Høgni hvørki at eta ella sova. Hann hevði ilt við at forsvara fyri sær sjálvum, hví hann var har og hvør meiningin var.

– Tað er hart at skifta hugsan um eitt kríggj, har tú hevur sett lívið í váða, og har tínr vinir eru deyðir. Eg vildi so fegin finna eina meining við tí. Men eg havi ilt við at finna hana. Vit vóru bara har, blivu skotin eftir og sprongd í luftina, men vit fluttu okkum hvørki aftur ella fram í landinum. Eg trúði uppá kríggið, tá eg kom, men eg fekk so nógvar meiningsleysar og ræðuligar upplivingar, at eg misti trúna, staðfestir Høgni.

Hóast hann hevur posttraumatiskt stresssyndrom, sum mitt í tí heila sendir hann aftur til ræðuleikarnar í krígunum, megnar hann nú at hava eitt fulltíðarstarv. Men fyrstu tíðina eftir at hann kom heim, vóru tað sálarfrøðingar og sálarmedisin, sum hildu honum omaná.

Hann hevði ilt við at takla sínar tankar, sum gingu beint ímóti tí, hann altíð hevði trúð uppá og staðið inni fyri.

MYND: REBEKKA RAFAEL

At enda fór hann at kanna tað, hann hevði ein spírandi illgruna um. Og tað, hann fann útav, gjørdi hann rasandi.

Nú er hann sannførdur um, at kríggið í Afghanistan ikki snýr seg um at hjálpa, men um pengar og vald.

– Vit hjálpa ongum við at fara í kríggj. Tað er tað absolutt ringasta, vit kunnu gera við hvønnannan. Ynskja vit at hjálpa teimum, so mugu vit finna eina loysn, sum veruliga hjálpir.

– Børnini vaksa upp í eini krígszonu, tey verða skadd av minum, sum eru ætlaðar okkum, og vit bumba landið fullkomiliga í sor.

Høgni heldur, at ynskir tú at finna veruligu orsøkinar til heimsins kríggj, skalt tú bara fylgja pengunum.

– Meðan tey londini, vit fara inn í at »hjálpa«, verða bumbað aftur til steinöldina, so er tað altíð onkur í vesturheiminum, sum tjenar feitt uppá tað. Kríggj er ein milliardaforrætning,

men fyri at summi kunnu tjena, mugu onnur rinda prís. Og prísurin er ofta blóð – tíverri.

Høgni væntar ikki, at tað, at hann stendur uttanfyri Christiansborg við einum flaggi, fer at tryggja frið í heiminum.

– Men eg vóni, at fólk fáa eyguni upp fyri tí, sum hendir, og byrja at hugsa sjálvi. Eg veit, at summi kalla meg »krígsskaddan«, »klikkaðan« og »konspirationsteoretikara«. Eg vóni, at tey hava rætt, og at tað veruliga eri eg, sum havi misskilt alt, sigur Høgni og smilist. Smílið nær tó ongantíð upp til eyguni.

– Eg sigi ikki, at mínar hugsanir eru endaligi sannleikin. Men alt bendir á, at tað er nakað um tað, eg sigi. Tað er skjótt at staðfesta, at eisini í Danmark forvinna fyrirøkur milliardir uppá kríggini í miðeystri. Og tað er sjálvandi ein góð orsök til at halda gongd í kríggjunum. Men eg vil eggja fólki til at kanna tað. So fáa vit at síggja, hvørja mynd tey sjálvi finna fram til.

Høgni fór í kríggj, tí hann var sann-

førdur um, at okkurt var galið í heiminum. Tað sannføringina hevur hann framvegis. Men nú metir hann ikki, at kríggj hevur nakað gott við sær. Vegurin fram er, at fólk halda uppat við at fylgja autoritetunum púra blint.

– Vit mugu byrja at hugsa sjálvi og seta spurnaðartekin, heldur Høgni.

Afghanistan 2010 - Høgni fortelur: Tyrlan kemur eftir honum, sum hevur mist bæði beinini. Hann er í lívsvanda. Eg biði um loyvi til at seta meg inn í ein av bilinum, so eg kann fáa frið eina løtu. Eg hyggi at hondunum, sum eru smurðar inn í blóð og kjøtpetti av vinmanni mínum. Fyrstu ferð, síðani eg kom til Afghanistan, hugsi eg: Hví gera vit hetta móti hvørjum øðrum? Hetta gevur jú onga meining yvirhøvur.

Nýggjastu tølini frá Hærens Operative Kommando vísa at 1. apríl 2013 vóru:

947 danir útsendir til altjóða operatiónir	Hinir 23 vóru spjaddir í ymsum londum
678 vóru í Afghanistan	
151 vóru í Baltikum	
35 vóru í Kosovo	
23 vóru í Mali	

Ikki er gjørligt at sálda útsendu feroyingarnar úr donsku tølunum